

WYCHODZI RAZ
W TYGODNIU

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN KRAKOWSKIEGO
STOWARZYSZENIA KUPCÓW

Cena abonamentu:

Abonament roczny	M 100 —
„ półroczny	„ 50 —
„ kwartalny	„ 25 —
Cena numeru pojedynczego	„ 2 —

Ogłoszenia:

1 wiersz poletowy lub jego miejsce M 2—

Redakcja i Administracja

KRAKÓW, ULICA GRODZKA 43

TELEFON Nr. 3267.

Godz. urzędowe Redakcji od 5—7 wieczór.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Rok II.

Kraków, dnia 24 czerwca 1920

Nr. 24

W niedzielę, dnia 27 czerwca 1920, odbędzie się w lokalu Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, przy ulicy Grodzkiej l. 43

Nadzwyczajne

Walne Zgromadzenie członków.

Porządek dzienny:

- 1) Sprawozdanie kasowe i wnioski na podwyższenie wkładki członków.
- 2) Sprawa organu kupieckiego.
- 3) Przyjęcie do Wydziału delegata sekcji drzewnej

Początek o godzinie 3^{1/2} popołudniu.

Na wypadek, gdyby w oznaczonym czasie nie zebrała się przepisana statutem ilość członków, w tymczasem odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie o pół godziny później, bez względu na liczbę zebranych.

WYDZIAŁ.

BIURO SPEDYCYJNE

ROMUALDA FELDMANA

Kraków, ul. Mikołajska L. 3. Tel. Nr. 3588.

Walka kupiectwa o byt.

Konieczność organizacji.

Każdy człowiek myślący, który trzeźwo obserwuje zjawiska gospodarcze i konsekwentnie wysnuwa z nich wnioski, dojdzie do przekonania, jak ponuro zaprawdę wygląda obecny bilans stanu kupieckiego i że majątek jego jest tylko majątkiem fikcyjnym. Apodyktyczne twierdzenia niemal wszystkich, że „kupiectwo dorobiło się na wojnie” przemieniły się w szkany i utrudnienia, jakich się nie szczędzi handlowi. Przypatrzmy się bliżej sytuacji.

Kupiec jest bogaty, skoro ma towary i kredyt, gdy zaś sklep jego świeci pustkami, a kredyt utrudniony lub wcale kredytu nie ma, staje się biedakiem.

Dziś kupiec średni wobec fatalnego stanu naszej waluty znajduje się w położeniu wprost rozpaczliwym. Majątek jego, czy to w towarach (których zresztą nie ma), czy też w gotówce (nie jest to również żadna gotówka, bo poza granicami państwa nie ma żadnej wartości — przyp. Redakcji) przedstawia obecnie wartość 25—30 razy mniejszą, aniżeli przed wojną, jeżeli porównamy terażniejszy kurs waluty zagranicznej, n. p. franka szwajc. z kursem marki polskiej.

Dawniej kupiec korzystać mógł z kredytu fakturowego na kilka miesięcy, dziś stosunki się zmieniły do tego stopnia, że **kupiec musi z góry płacić** i to

Ekspedycja wozów zbiorowych z Wiednia do Lwowa, Warszawy i Poznania. — Reekspedycje. — Złatwianie formalności cłowych. — Specjalność: Konwojowanie i ubezpieczenie wysyłanych towarów. 71

Własne magazyny towarowe na koleji.

Własne zaprzęgi do rozwozu towarów.

w walucie obcej, która nie stoi w żadnym stosunku do naszej, u nas zaś przemysł jest w pełnym zastoju tak, że wszystko sprowadzać musimy z zagranicy. **Brak towaru i brak kredytu!** Tak wygląda bogactwo kupców!

Wyniki nader smutne!

Nie koniec jednak na tem. Nad głowami kupiectwa wisi stale miecz Damoklesa, którego twórcą jest rząd nasz. Organ nasz niejednokrotnie podkreślał trudności, które kupiectwu uniemożliwiają wprost wykonywanie zawodu. Trudności te roją się z każdym dniem i będą bardzo smutne i przygnębiające refleksje.

Ustawiczne wstrzymywanie ruchu kolejowego, jak obecnie np. znowu, naraża kupiectwo na nieobliczalne wprost straty. Towary utknęły w drodze, nie można ich sprowadzić. Każdy kupiec wysyłający lub sprowadzający towary wie, wśród jakich stosunków przewóz towarów się odbywa, czuje na własnej skórze fatalne stosunki panujące w ruchu towarowym. Co gorsza, że stosunki te, zamiast się poprawiać, idą stale w kierunku przeciwnym. Nie będziemy wyliczać tu, po raz już niewiadomo który, całego szeregu innych trudności, ryzyka i **ogromnych kosztów**, jakie kupiectwo ponosi przy prowadzeniu swego handlu.

Jaką walkę staczać musi obecnie kupiectwo nasze, ażeby nie stracić i tak już mocno nadwreżonego gruntu pod nogami, ażeby mógł jako tako istnieć, w szczególności zaś **kupiectwo średnie** (drobne zupełnie gnie), przedstawił w dosadny sposób na ostatnim zgromadzeniu kupców p. Horowitz, właściciel firmy „à la ville de Paris“.

Między innymi zwrócił mowca uwagę na będące w projekcie niesłychanie wysokie podwyższenie czynszu od lokali handlowych, jako **nowy zamach na majątek kupców**.

Mowca twierdzi, że tłumaczenie właścicieli realności, jakoby podwyżka czynszu zużyta być miała na pokrycie kosztów konserwacji domu, odnowienia i t. d. nie stoi w żadnym stosunku do projektowanej podwyżki. Podwyżka taka może jednym zamachem utracić cały szereg mniej zamożnych kupców, którzy nie będą mogli płacić czynszu o kilkaset procent wyższego, idzie to bowiem odrazu w dziesiątki tysięcy. Rząd, stwarzając projekty, nie zastanawia się nad tem, że **jedną ręką stwarza lichwę, drugą zabiera nieubłaganym sposobem majątek kupca i doprowadza go do ruiny**, bo na tem skończyć się musi, takich bowiem podwyżek czynszów większa część kupców nie będzie wstanie płacić. A gdzie są podatki, które będą wprost urojone? cia? personal?!

A przecież kupiec sam też ma pewne prawa do życia! Mowca wezwał do energicznego protestu przeciw temu projektowi. Dotknie on tylko ucziwych kupców, bo tylko tacy mają lokale i mieć je muszą.

PP. Leistner i Pitzele w swem przemówieniu wykazali, że praca rządu w kierunku zwalczania lichwy nie przyniosła pożądaných owoców, nadużył nie wykożrzeni i drożyzny nie usunie, przeciwnie. Dzieje się to dlatego, że Urząd walki z lichwą i spekulacją nie zdaje sobie jasno sprawy z swego zadania. Taktyka szycanowania i grózb nie doprowadzi nigdy do celu. Jeżeli kupiectwo będzie stale terroryzowane i gnębione, jeżeli nie znajdzie zrozumienia, to nie pomogą żadne remedia ekonomiczne i rozporządzenia skarbowe dzielniejszych nawet geniuszów od pana Grabskiego.

Nie chcemy tu bawić się w szerokie i szumne frazyzy, chcemy jedno tylko powiedzieć, że tylko **silna organizacja kupiectwa** potrafi zwalczać swe trudności zawodowe, tylko **mocno złączeni i zorganizowani kupcy** będą wstanie utrzymać się w swoim zawodzie i rzucić z siebie to odium społeczeństwa sugerowanego przez demagogów i niechętnie kupiectwu instytucie.

Kupcy! Stoimy wobec widma walki o byt w formie tak ostrej, o jakiej pojęcia dotychczas nie mieliśmy. Zrozumcie, że **tylko silna organizacja** uchroni nas od zupełnej zagłady!

Kilka słów o stagnacji.

Handel stanął. Ludność oczekuje nizki cen towarów, przez co zładogizłoby się napięcie wywołane ciągłą hausą.

Prawdą jest, że nasze pisma codzienne donoszą o potaniu towarów i środków żywności w Paryżu, Marsylii, Lyonie, o potaniu skóry w Niemczech itd. Z drugiej strony jest faktem, że nasze kupiectwo nie otrzymało do dnia dzisiejszego ani jednej tańszej oferty towarowej względnie takiej, która by pozwalała na niższą i tańszą kalkulację cen, zapłaconych przez kupców za towary przez nich już zamówione i dla nich nadchodzące.

Na rynkach międzynarodowych nastąpiło napięcie wskutek przekroczenia cen możliwych do osiągnięcia i wskutek spadku waluty w krajach zniszczonych wojną. Mimo to w krajach wojna niedotkniętych panuje drożyzna, o jakiej u nas pojęcia się nie ma. W krajach tych jak wiadomo, jest artykułów koniecznej potrzeby aż nadto, a ludność męska tych krajów przy wojsku nie służyła. Jako najlepszy przykład służy Szwajcaria. ten obecny raj Europy, także w Holandji, Anglii a nawet i w Ameryce nielepiej. Robotnik angielski, zarabiający 8 funtów szterlingów tygodniowo, co równa się naszym 6000 markom, głoduje na równi z robotnikiem w Ameryce, zarabiającym do 60 dolarów, co wynosi 10200 marek.

Świat cały dąży do odbudowy cen. U nas w Polsce odbudowa cen długo każe na siebie czekać. U nas nie ma dnia, w którymby się nie ukazało jakie rozporządzenie albo jaka inna przeszkoda, tamująca normalny rozwój handlu i przemysłu, a nie dopuszczająca do potania towarów.

Jeżeli rząd nie podwyższa cen swych wyrobów względnie artykułów zastrzeżonych, to występują znów robotnicy ze swemi nigdy nieprzedawnionemi pretensjami o podwyżkę płacy, nie mówiąc już o wstrzymaniu ruchu, strajkach itd.

Wiosna mija, a nigdzie nie widać ruchu budowlanego, mimo, że miasta duszą się formalnie, że wyrzuca się ludzi z ich mieszkań, że lichwa mieszkaniowa święci orgie.

Przemysł nasz młody i stawiający pierwsze kroki traci otuchę i chęć do pracy, skoro w obecnych warunkach przez rozmaite zarządzenia może kupiec i przemysłowiec stracić nie tylko majątek, ale honor, ponieważ urząd walki z lichwą i sąd karny orzeka, że lichwarzem jest ten ucziwy kupiec względnie przemysłowiec, który kupił towary i surowce zagraniczne po bardzo drogiej walucie zagranicznej, a nie

może ich sprzedawać tanio za bezwartościową markę.

Prasa codzienna, informująca o potaniu towarów na zachodzie, nie liczy się ze stosunkami realnymi, nie chce uwzględnić niskiego kursu zagranicznego naszych marek i domaga się potanienia towarów. Byłoby to możliwem dopiero wtedy, gdyby marka polska przedstawiała jakąś rzeczywistą wartość dla rynków zagranicznych. W tych warunkach zrozumiałem jest, że stagnacja nastąpić musiała, bo kupcy nie chcą towarów sprowadzać, przestraszeni opinią, a publiczność czeka na cud, który ma nastąpić przez potaniecie towarów. Tymczasem kupiec ma wydatki, musi utrzymywać rodzinę, płacić personalowi, płacić cła itd. W trudnem zatem położeniu jest kupiec drobny, mający szczerpe zapasy gotówki — a o takim tu mowa.

Na razie nie widzimy, aby na rynki nasze dochodziły towary tanie. Zagranica jak Anglja, Włochy żądają dawnych cen za swe wyroby a Niemcy i Czesi wydali w ostatnich tygodniach szereg ograniczeń i pobierają specjalne dodatki i opłaty za wywóz towarów do Polski.

Z tych powodów należy z zimną krwią czytać alarmy prasy codziennej. My oczekujemy z utęsknieniem tanich ofert i podwyżki kursu naszej marki i chętnie odbiorcom naszym sprzedamy tanie towary o ile będziemy w stanie je do nas sprowadzić.

Obecny stan możemy śmiało nazwać stanem górkaczkowym, albowiem jest to objaw choroby społecznej, która udziela się wszystkim konsumentom oczekującym wyzdrowienia przez spadek cen.

Prawdą jest, że zagranica a w szczególności na zachodzie zmniejszy się ceny surowców. Chwilowo nie spadły jednak ceny żelaza, węgla i robocizny, tych niezbędnie koniecznych dla przemysłu artykułów, a wskutek tego nie jest przemysł w stanie produkować po cenach tańszych. Przyczyną potaniaenia surowca szukać należy w nagromadzeniu wielkich zapasów przez paskarzy, którzy potrafili wyzyskać cierpliwość ludów aż do wyczerpania.

Projekt ustawy karnej przeciw lichwie a ceny rynkowe.

Konfiskata części lub całego majątku, chłosta, więzienie i kara śmierci — oto atrybucje karne nowej ustawy. Gdyby zaś jeszcze zaprowadzono zamiast jednorodzajowej, czterodorzajową śmierć, t. j. łanianie kotem, wbijanie na pal, palenie na stosie i ścięcie, mielibyśmy żywcem skopionąw średniowieczną ustawę karną przeciw kacerzom i czarownikom.

I tu i tam wystarczy anonimowe doniesienie płatnego, czy dobrowolnego donosiiciela, że dana jednostka tanczyła z djabłami, czy też pobiera wysokie ceny, by, dostać się w szpony całego aparatu karnego.

Ustawę tę uchwalił ma Sejm złożony przeważnie z rolników, a więc producentów artykułów pierwszej potrzeby, którzy to producenci za artykuły te, nim dojdą one przez kupca do konsumenta, pierwsi ceny ustanawiają, nie mając wcale potrzeby usprawiedliwiania się, dłaczego żądają wysokich cen. U rolnika nazywa się, że pobrał on cenę rynkową, a więc cenę opartą na narzuconej kalkulacji. Z kupcem jed-

nak zupełnie to inna sprawa. Kupiec, aby udowodnić, że zadowolonił się najniższym, narzuconym mu zyskiem, musi przedłożyć wszystkie, w porządku prowadzone księgi handlowe, cały szereg różnych dokumentów handlowych do zakupu i sprzedaży się odnoszących i to począwszy od rachunków towarowych, walutowych, cłowych i przewozowych, a skończywszy na poświadczeniu za udzieleniu napiwek tragazow. Wszystko to było jednak dotychczas — teraz projektodawcy nowej ustawy widzą zbrodnię nie w nadmiernym zysku, lecz w nadmiernie zapłaconej, czy sprzedawanej cenie artykułu.

Ta nowa terminologia, nieznaną dotychczas w ustawie karnej, jest tak niejasną, że budzi poważne obawy, że wykonanie tej ustawy łatwo stać się może niebezpiecznem dla właściwych przestępców, lecz dla szerokiego ogółu społeczeństwa, a dla kupiectwa w szczególności. Oznaczeń e bowiem granicy dokładnej, kiedy się kończy nie nadmierna, a kiedy się rozpoczyna nadmierna cena, jest wprost niemożliwem, albowiem w żadnym zawodzie niema tak wyszkolonego człowieka, któryby mógł ocenić dokładnie wartość danego artykułu. Weźmy tylko drobny przykład z jaja. Ostatnia urzędownie ustalona cena tegoż była K. 2-80 to sztuka, a chłop żądał K-3— . Czyż cena K. 2-80 nie jest również tak nadmierną jak cena K. 3—? Wszak znamy znacznie niższe ceny jajka, które nie powstały wskutek jakiejś kalkulacji cen, lecz na podstawie najelementarniejszych zasad ekonomicznych, a mianowicie, jeśli jest większa podaż niż popyt, ceny się obniżają, zaś odwrótnie ceny natychmiast idą w górę, czyli na podstawie obowiązujących cen rynkowych. A właśnie wobec kupców ustawa nie uznaje cen rynkowych, jak nie uznaje ceny kalkulacyjnej, ale stwarza taki dziwolak, jak nadmierna cena.

Dalej jesteśmy od bronienia wybujałej żądy nadmiernych zysków, rozumiemy także, że celem umożliwienia należytego funkcjonowania aparatu aprowizacyjno-gospodarczego państwa w czasach wyjątkowych, musi państwo chwycić się reglamentacji cen, jednak tylko ściśle określonych artykułów pierwszej potrzeby. Absolutnie nie możemy się zgodzić na to, ażeby z jakimś dziwnym uporem dążono, że szkoda dla państwa, do unfemożliwienia dalszego bytu kupieckiego. W państwie praworządnem stwarza się najpierw możność ogólnej odbudowy cen, a potem dopiero ka się przeciwdziałających. Tylekrotnie już wykazywałam, że szcztne obniżanie cen, reglamentacja zysku, ustanawianie cen maksymalnych wstrzymywało bezwzględnie dowóz towarów na nasze rynki handlowe, a skierowało tenże w zaukt nielegitymowanego handlu. Niemal całe społeczeństwo, dotychczas przeciw kupiectwu podjudzane, odczuło niewłaściwość reglamentacji handlu i słusznie obawia się dalszej reglamentacji, wiedząc, że ta, zamiast usunąć, powoduje jeszcze wyższe ceny.

Takie zarządzenie, jak nakaz umieszczania cen we wystawach okien sklepowych, jest właśnie najlepszym wabikiem dla paskarzy, którzy znając ceny wyższe rynkowe, wykupują masami jeszcze po tańszych cenach oznaczone towary. Widzieliśmy także przy ostatniej aferze masarzy krakowskich, że rząd sam, aby mógł nabyć dla wojska konieczne ilości wędlin, płacił wyższe, ponad maksymalne, ceny. Dlatego też przy uchwaleniu takiej obosiecznej ustawy trzeba nader ostrożnie i rozważnie postąpić, a nie dać się kie-

rować podszeptami demagogów. Ustawa, która ma być skuteczną, musi być sprawiedliwą, a sprawiedliwość w tym wypadku nakazuje, by — nie mogąc oprzeć ceny o kalkulację, bo wszelkie kalkulacje są fikcją — zastosować cenę rynkową. Cena odnośna do podaży i popytu zdaje się tylko być złem, ale to tylko przy obecnych wyższych cenach, w każdym jednak razie jest ona mniejszym złem, niż ogólny brak towarów, który tylko anarchję stwarza. I tak rząd nasz, aby sztucznie wstrzymać niską cenę mąki amerykańskiej, musiał różnicą wyższej ceny kosztu obciążyć znaczenie skarbu państwa. To jedno możemy śmiało twierdzić, że jeśli ceny się obniżą, nie będzie to nigdy zasługą urzędu walki z lichwą, choćby zastosowywał najbardziej drakońską ustawę. Ceny obniżą się same i to siłą samej rzeczy, jeśli warunki będą odpowiednie.

Miejmy nadzieję, że ostatnimi czasy coraz głośniejszemu odzywającemu się nawoływaniu wszystkich znanych, światowych ekonomistów, dowodzących konieczność oparcia tak cen produktów, jak i cen walut o cenę rynkową, znajdą posłuch i zrozumienie przy ewentualnym uchwaleniu nowej ustawy, a zbliżającą się już fala tańszych cen, zmiecie wszystkie dotychczasowe ograniczenia handlu.

Leopold Fromowicz.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

w sprawie wykonania ustawy z dnia 11 maja br. w przedmiocie przyjmowania obligacji austriackich pożyczek wojennych przy wpłatach na 5% długoterminową wewnętrzną pożyczkę państwową z roku 1920.

Art. 1. Obligacje austriackich pożyczek wojennych długoterminowych i krótkoterminowych będą przyjmowane w myśl ustawy z dnia 11 maja br. przy wpłatach na długoterminową wewnętrzną pożyczkę państwową z r. 1920, do wysokości 25% ogólnej sumy subskrybowanej, według przeciętnego kursu emisyjnego, który po przerachowaniu na marki polskie ustala się w wysokości 66 marek pol. za każde 100 Kor.

Art. 2. Przy wpłatach na wewnętrzną długoterminową pożyczkę państwową z roku 1920, będą przyjmowane tylko te obligacje austriackich pożyczek wojennych, które przy mającej być przeprowadzoną rejestracji zostaną zanotowane jako znajdujące się w posiadaniu obywateli polskich.

Art. 3. Wszystkie instytucje, przyjmujące wpłaty na rozpisane obecnie wewnętrzne pożyczki państwowe z r. 1920, są upoważnione do przyjmowania obligacji austriackich pożyczek wojennych przy wpłatach na 5% długoterminową wewnętrzną pożyczkę państwową z r. 1920 do wysokości $\frac{1}{4}$ części ogólnej subskrybowanej sumy, nawet przed przeprowadzeniem rejestracji obligacji austriackich pożyczek wojennych, w następujących wypadkach, a mianowicie:

- 1) Jeżeli przedstawione obligacje austriackich pożyczek wojennych były zarejestrowane przez Polską Komisję Likwidacyjną.
- 2) Jeżeli złożone obligacje austriackich pożyczek wojennych były subskrybowane w tej samej instytucji, która obecnie przyjmuje wpłatę na długoterminową wewnętrzną pożyczkę państwową z r. 1920.
- 3) Jeżeli ogólna suma obligacji austriackich pożyczek

czek wojennych przedstawionych do wpłaty nie przewyższa 5000 Mk. p.

We wszystkich powyżej wymienionych wypadkach wpłata w obligacjach austriackich pożyczek wojennych może być przyjęta na 5% długoterminową wewnętrzną pożyczkę państwową z r. 1920 z tem jednak zastrzeżeniem, że subskrybent udowodni w sposób niewątpliwy, iż przedstawione przez niego obligacje austriackich pożyczek wojennych subskrybował sam, nie nabył z trzecich rąk.

Art. 4. Pozatem osoby, które przedstawia tymczasowe imienne świadectwa na dokonania przez nie subskrypcje na wewnętrzną długoterminową pożyczkę państwową z r. 1920 wpłaconą w gotówiznie, będą mogły dokonać dodatkową subskrypcję na tę pożyczkę do wysokości $\frac{1}{4}$ sumy subskrybowanej w gotówiznie, uskutekniając tę dodatkową wpłatę w obligacjach austriackich pożyczek wojennych.

Art. 5. Jeżeli na pewną część sumy subskrybowanej zostaną wpłacone obligacje austriackich pożyczek wojennych, to na wydanych tymczasowych świadectwach wewnętrznej długoterminowej pożyczki państwowej z r. 1920, obowiązkowo ma być uczyniona stosowna adnotacja, jaka suma w danym wypadku została wpłacona obligacjami austriackich pożyczek wojennych, jaka zaś w gotówce markowej. Jeżeli początkowo subskrypcja została dokonana tylko w gotówce markowej, później zaś dodatkowo, na mocy art. 3 i 4 niniejszego rozporządzenia, w obligacjach austriackich pożyczek wojennych, to będą wydawane na te dodatkowe wpłaty, oddzielnie tymczasowe świadectwa z odnotowaniem, że wpłata została dokonana w obligacjach austriackich pożyczek wojennych.

Art. 6. Obligacje austriackich pożyczek wojennych stanowiące własność instytucji użyteczności publicznej, mogą być przyjmowane przy wpłatach na długoterminową wewnętrzną pożyczkę państwową z r. 1920 do wysokości 50% ogólnej subskrybowanej sumy, za specjalnym zezwoleniem Dyrekcji Skarbu we Lwowie, oraz Dyrekcji Okręgów Skarbowych w b. Galicji, a Izb Skarbowych w Lublinie i Kielcach w b. Królestwie kongresowem.

Art. 7. Obligacje austriackich pożyczek wojennych, stanowiące własność osób prywatnych, które udowodnią, że nie mają ich więcej ponad 700 marek, mogą być również przyjmowane przy wpłatach na długoterminową pożyczkę wewnętrzną państwową z r. 1920 do wysokości 50% ogólnej subskrybowanej sumy, za specjalnym zezwoleniem Dyrekcji Skarbu we Lwowie oraz Dyrekcji Okręgów Skarbowych w Galicji, a Izb Skarbowych w Lublinie i Kielcach w b. Królestwie Kongresowem.

Art. 8. Świadectwa tymczasowe, wydane na długoterminową wewnętrzną pożyczkę państwową z r. 1920, na które wpłata została całkowicie dokonana w austriackich pożyczkach wojennych, nie mogą być przyjmowane do lombardowania przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową. Na tymczasowych świadectwach, na które została dokonana wpłata częściowo w gotówiznie, częściowo zaś w obligacjach pożyczek wojennych, musi być uczyniona stosowna adnotacja, która będzie głosiła, że przy lombardowaniu tych świadectw Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa będzie udzielała pod zastaw 80% wyłącznie od sumy wpłaconej w gotówiznie.

Uwaga do art. 4 i 8: Przy wpłatach obligacji austrjackich pożyczek wojennych (bonów) na 5% długoterminową wewnętrzną pożyczkę państwową z r. 1920 będą wydawane tymczasowe świadectwa **wyłącznie imienne nie zaś na okaziciela.**

O czystość stanu kupieckiego.

W ostatnich czasach napływają do magistratu krakowskiego liczne podania o kartę przemysłową na wykonanie handlu.

Między ubiegającymi się o kartę przemysłową jest wiele takich elementów, które z kupiectwem nigdy nie mieli do czynienia i prowadzą tylko t. zw. **latający handel.**

Krakowskie Stowarzyszenie Kupców, stojące na stanowisku ochrony uczciwego kupiectwa nie może obojętnie tolerować, ażeby stan kupiectwa poważnego rekrutował się także z elementów niepożądanych, nie przynoszących mu wcale zaszczytu.

Nie przemawia tu żaden egoizm stanowy ani zawodowy, ani też zachłanność, idzie tu jedynie o czystość stanu kupieckiego, o jego prestige i ażeby nie dopuszczano do różnych „naleciałości“, które pod mianem „kupca“ uprawiają interesa, nie licujące wcale z godnością kupiecką.

Ponieważ Magistrat nie zawsze jest wstanie zaopiniować, czy petent godny jest nazwy „kupca“, zwraca się Krakowskie Stow. Kupców do Magistratu jako władzy przemysłowej, ażeby przed wydaniem karty, przemysłowej zasięgał opinii Stowarzyszenia, o ile chodzi o petenta wyzn. możesz., względnie Kongregacji kupieckiej, jeżeli się rozchodzi o petenta chrześcijańskiego.

Wypowiedzenie się jednego z powyższych Stowarzyszeń kupców, czy ktoś godny jest nosić miano uczciwego kupca i do tego stanu się zaliczać, powinno być ze wszelki miar wiarogodnym i miarodajnym, między zatem nadzieję, że w przyszłości Magistrat przed udzieleniem karty przemysłowej zasięgnie opinii Stowarzyszenia Kupców.

Kronika gospodarcza.

Stow. „Samopomoc“ podrzużających Kupców w Krakowie komunikuje, że w ślad uchwały Walnego Zgromadzenia, Wydział postanowił wypłacać pozostałym po zmarłych członkach wsparcie w wysokości na razie **Mp. 2000—.**

Na ostatnim posiedzeniu obradowano nad różnemi sprawami i z zadowoleniem stwierdzono, że Stow. ażebykolwiek wiele ucierpiało przez długoletnią wojnę, dalej pomyślnie się rozwija, nowi członkowie przybywają, dawniejsi, którzy z powodu stosunków wojennych nie mogli zadość uczynić swoim obowiązkom, teraz zaległości wyrównują.

Zastój na rynku warszawskim. Kupcy ulrzywiają, że krzywdzi ich specjalnie podatek od zysków wojennych i ten tłumaczy martwość ruchu handlowego. Kupcy nie tylko nie kupują obecnie żadnych świeżych towarów, ale nawet odwołują dawne zamówienia, a przedewszystkiem towarów, wchodzących w ga-

łęzie handlu objętych wyższymi podatkami. Nastroj jest naogół przygnębiający, w poszczególnych branżach zaszły naogół zmiany bardzo nieliczne.

W dziale manufaktury położenie niezmiętnone: nie kupują ani też nie sprzedają.

W dziale chemikalji jedynie soda kaustyczna podrożala o 100 Mk. na pudzie, który kosztuje obecnie 700 Mk. zamiast 600 Mk. Wkrótce należy oczekiwać podwyżki mydła z tutejszych fabryk, które zaczęły pracować, ustanawiając cenę 32 Mk. za funt.

W dziale nici bawełnianych tendencja słaba, towary zaczęto sprzedawać taniej. Płacono za nici bawełniane 40-ki (podwójne) 300 Mk., za 32-ki 600 Mk., za 24-ki 550 Mk. — Spadły także ceny zwyczajnych nici bawełnianych. Płacono za 24-ki 550 Mk., za 20-ki 500 Mk., za 12-ki 400 Mk. — Wpłynęło to także na obniżkę cen pończoch i skarpetek, których fabryki są jeszcze nieczynne z powodu strajku, lecz fabrykanci nie spieszą się z zakończeniem strajku wobec słabej konjunktury na rynku towarowym.

W dziale trykotaży popyt na rękawiczki bardzo znaczny i bardzo trudno jest dostać.

Natomiast spadły ceny pończoch łódzkich, które stanęły o 15% do 20% niżej z powodu słabych obrotów.

W dziale tiuli i wstążek należy zanotować fakt, że z Małopolski są liczne zamówienia na te artykuły i to przeważnie na lepsze gatunki. Ceny przeto trzymają się mocno i idą wciąż w górę. Wiele na to wpływa zakaz dowozu tych artykułów z zagranicy.

Ceny sztucznego jedwabiu dla produkcji wewnętrznej idą ciągle w górę.

W dziale galanterji żelaznej nie zaszła prawie żadna zmiana.

Słowiańska izba handlowa w Austrii. Władze austriackie zatwierdziły statut słowiańskiej izby dla handlu i przemysłu.

Celem tej Izby jest nawiązanie i popieranie stosunków handlowych pomiędzy państwami słowiańskimi i republiką austriacką. W skład izby wchodzi sekcje: polska, jugo-słowiańska, austriacka, czesko-słowacka i ukraińska.

Sekretarjat sekcji polskiej znajduje się w dzielnicy III-iej, Gärtner Gasse Nr. 2. Funkcje sekretarza pełni dr. Szymon Faust. Organem prasowym sekcji polskiej jest „Kurjer Wiedeński“. Konstytuujące Walne Zebranie odgdydzie się w połowie czerwca.

Izba Handlowa w Gdańsku, utworzenie której kupiectwo miejscowe zdecydowało jeszcze przed pół rokiem, przekształcając odpowiednio istniejącą przedtem organizację kupiecką — obecnie została ukonstytuowana ostatecznie. Prezesem został Rad. Wieler, zaś jego zastępcami pp. Klawiter i dr. Damme.

NADESLANE.

Ma ten dział Redakcja nie odpowiada.

Lekarz dentysta

Dr. S. FRIEDEKER

Kraków, ul. Senacka 6,

ordynuje od 3 do 6 popołudniu.

„WAWEL”

Towarzystwo spedycyjne i transportowe z ograniczoną poręką
KRAKÓW, ul. św. Anny L. 4, Telefon 3222.

5

Wiedeń

II., Obere Donaustrasse 101,
III., Doffingerstrasse 4,
III., St. Marx

Telefon 40988.
Telefon 379/II.
Telefon 3630.

Specjalny dział ekspedycji towarów kompensacyjnych własnymi pociągami.

Magazyn Nowości

Sp. z ogr. por.

w Krakowie, ul. Florjańska L. 28.

Już nadeszły

suknie, bluzki, halki itp. dla pań,
jakoteż sukienki, płaszczyki
i wszelka konfekcją dziecięcą.

LEON BRACIEJOWSKI

Magazyn Konfekcji damskiej
Kraków, Grodzka L. 5-7

89 zawiadamia, że nadeszły

modele płaszczy i kostjumów

wełnianych, jedwabnych i płóciennych.

Uprasza się zwracać baczną uwagę na adres.

Perfumerja

Mydła toaletowe krajowe i zagraniczne, wody kolońskie i toaletowe, pasty do zębów, kremy do twarzy, manicure, szczotki do włosów, zębów, grzebień i przybory do golenia pierwszorzędnej jakości poleca

Nowo otwarta Perfumerja
Braci Sandwirth
Kraków, Grodzka 46. 39

Narzędzia i przybory

Szewskie

jakoto: kapsle, haki, kotki itp. poleca firma

„SPHINKS“ 77

Kraków, ulica Dietłowska L. 43.

MARMELADÉ

77 pierwszej jakości, cukierki, karmelki, herbatniki, krochmal, pastę do obuwia poleca po cenach przystępnych

B. Gross, Kraków, ulica Grodzka 1. 59.
HURTOWNIA KOLONIALNA.



Biuro transportowe
ADOLFA STERNA

w Krakowie, ul. św. Jana 13
uskutecznia wszelkiego rodzaju ekspedycje w kraju i zagranicą. 47



Biuro spedycyjne **SPEDOPOL** Biuro spedycyjne

Kraków, Florjańska 1. 25. Telefon Nr. 2017.

Załatwia ekspedycję w kraju i za granicę, uskutecznia przewóz towarów oraz mebli wozami meblowymi. Składy do przechowania towarów. 96

Zawiadomienie!

P.T. Klientów naszych zawiadamiamy.
 ■ nadszedł świeży transport

ULTRAMARYNY

którą dostarczamy w oryginalnych beczkach i w opakowaniu 25 własnym

Dla wygody P. T. Odbiorców wysyłamy aż do otwarcia ruczu kolejowego w pocztówkach 5 kg. za zaliczką.

Koerbel i Gottlieb

Kraków, ul. Mejszela L. 11.

Kupuję

złoto, srebro, platynę,
 brylanty, opiółki oraz
 odpadki złota

po najwyższych cenach

S. Vogler 26

Kraków, Grodzka 31.

Przybory
umundurowania

A. BROSS

Kraków, Florjańska 44.

69 Telefon Nr. 3269.

Biuro techniczne i elektrotechniczne

„ZENIT“

Spółka z ogr. por. 78

Kraków, ul. Sfradom L. 7

dostarcza ze składu: płyty „Klingerit“, „Stadlit“, pakunki konopne, bawełniane, asbestowe, płyty gumowe, asbestowe, fibrowe, szkła Klingerera, pasy, Staltery, kompozycje, plecionkę miedzianą.

➔ Sprzedaż hurtowna. ➔

„MAZUR“

Fabryka kłódek i zamknięć

Świątyniki Górne (Małopolska)

Zarząd: Lwów - Persenkówka 99

== Wykonuje masowo ==
 == jako specjalność: ==

Łózka żel. koszarowe i inne.
 Kajdanki i łączniki łańcusz.
 z kłódkami patent. - Obeczki
 zwykle. - Pęta żel. na konie.
 Kłódkki różnych typów. - Części
 żelazne ekwipunku dla Armji.

WARSZAWSKA FABRYKA 76

wyrobów skórzano-galanteryjnych M. Paskalskiego
 utrzymuje skład fabryczny w Krakowie u firmy

Abraham Lindenbaum

przy ul. Dietla L. 45-47. — Telefon 539.

i poleca w wielkim wyborze: portfele, portmonetki, torebki damskie, teki adwokackie etc. etc.

Sprzedaż wyłącznie hurtowna.

MARSMILJAN NEUMANN

Biuro techniczne

Kraków, ul. Wielopole 22.

Skład artykułów technicznych

uszczelniacze asbestowe,
 grafitowe, konopne; płyty
 gumowe i na wysokie
 ciśnienie; węże gumowe
 i konopne; pasy z wło-
 sienia wielbłądów, konop-
 nie i gumowe; motory
 i wszelki materiał insta-
 lacyjny.

6



Tow. Akcyjne

J. Górecki, W. Kucharski
 I SPÓŁKA

* Fabryka wyrobów metalowych
 Kraków, ul. Zabłocie

Stacja kolej.: Podgórze-Wisła
 Adres telegr.: Metalgar. — Telefon 217

wykonuje:

Drut żelazny, pocynkowany
 i kolczasty. - Siatki i ogrodze-
 nia siatkowe. - Meble domo-
 we i szpitalne. - Kasy ognio-
 trwałe. - Wagi decymalne. -
 Konstrukcje żelazne i wyroby
 kute. 19

**Skład artykułów chemicznych**

J. Biberman

Kraków, ul. Krakowska L. 6.

Telefon Nr. 3231.

Poleca hurtowną sprzedaż

sody bicarb., kałafonji, alunu, krochmalu,
 boraksu, siarki i t. p.

80

Dom handlowy komisowo-ekspedycyjny 54

Częstochowscy

Zjednoczeni Ekspedytorzy

Centra: Częstochowa, 2-a Aleja Nr. 18.

Telefon Nr. 22

Własne Filje: KRAKÓW, Rynek 8. Telefon 473.

WARSZAWA, ul. Tłomackie 6/8, Tel. 286-73. — ŁÓDŹ,

ul. Piotrkowska 51. — SZCZAKOWA, PR.-HERBY,

GDANSK, ILAWA-MŁAWA.

Załatwiają na najdogodniejszych warunkach: Cienie
 i transportowanie towarów w kraju, zagranicą i z za-
 granicy. — WŁASNE SKŁADY.

Biuro spedycyjno-komisowe

Kraków, Stolarska 13.

Wiedeń 1, Schottenring 30.

Załatwia wszelkie w zakres spedycji wchodzące czynności. — — — Własne magazyny towarowe.

» **HERMES** «

Spółka z ogr. odp.

Wysyłka towarów w kraju i zagry-
nicę. - Przesyłki zbiorowe ze wssam-
kich większych miast. - Złatwien-
ie pozwoleń przywozowych i wywozo-
wych. - Oclenia towarów.

Ważne dla kupców!

mydeł, kosmetyków, past do obu-
wiania, past do podłóg, mydła do
prania, farb do materji, artyku-
łów gospodarczych i t. d. poleca

KRAKÓW, Rynek główny 11, Filja pl. Szczepański 2. — RZESZÓW, Rynek 21.

Wysyłki kolejowe i pocztowe odwrotne.

Ważne dla kupców!

Dom Handlowy Leserkiewicz i Ska

43

Kupuję i sprzedaję rozmaite woski, farby i aniliny,
pudełka blaszane, drewniane, kartonowe, terpentynę,
benzynę, oleje, ultramarynę. Sprzedaję własne
wyroby: pasty terpentynowe, woskowe, wazelinny
czarne i żółte, atrament, wosk szwelski, pomadki
do czyszczenia metali i podłóg

70

CHIEŁ TEETELBAUM

**KRAKÓW, ULICA DIETLOWSKA LICZBA 49.
FABRYKA PASTY.**

Mydła toaletowe

Tow. „DEHA“ Warszawa

oraz

Mydła warszawskie do prania

poleca firma

58,

Jakób Wanderer

Kraków, ul. Jagiellońska L. 9.

**Koncesjonowana
Szkoła rachunkowości państwowej i buchalterji**

HENRYKA GOTTLIEBA

91

przy ul. Dietlowskiej L. 68

4-romiesięczny kurs przygotowawczy

do egzaminu z rachunkowości państwowej oraz buchalterji
pojedynczej i podwójnej i t. p. Celem umożliwienia
korzystania z nauki P. T. Publiczności, zamieszkałej na
prowincji, udziela się również nauki listownie.

Cukry, czekoladę, deserty czekoladowe, herbatniki,
wszelkie towary kolonialne, sok malinowy, mydła
toaletowe firm krajowych i zagranicznych, oraz
mydło do prania I-szej jakości

poleca firma

37

Perlmutter i Goldberger

Kraków, ul. Diebla 65.

Dom Bankowy i Kantor Wymiany

H. MIEROSZEWSKI, Sp. z o. o.

Telefon Nr. 2030.

Kraków, ul. Florjańska L. 43.

Telefon Nr. 2030.

załatwia wszelkie transakcje wchodzące w zakres bankowości, utrzymuje rachunki bieżące.

81. Finansuje średnie przedsiębiorstwa przemysłowe.

Kupno i sprzedaż walut.

Kupno i sprzedaż walut.